

W numerze:

Wydarzenia w Krajowej Sieci GP

1. V Krajowy Zjazd GP pt. „Ekonomia społeczna w rozwoju lokalnym” – str.2
2. Rozstrzygnięcie III Konkursu dla GP – str.3
3. Deklaracja Poparcia dla Zielonych Szlaków Greenways w Małopolsce – str.4
4. Uroczyste podpisanie Małopolskiego Paktu na rzecz Ekonomii Społecznej – str.4

Wydarzenia w Grupach Partnerskich:

Kaczawski Jarmark Wielkanocny na terenie Partnerstwa Kaczawskiego – str.5

Konferencja pt. „Dziś i jutro Partnerstwa Kaczawskiego” – str.5

Nagroda dla Górali Kaczawskich w konkursie Grup Partnerskich – str.6

Jarmark Wielkanocny w Szewnej w Krzemienym Kręgu – str.7

Wyjazd studialny Grupy Partnerskiej „Krzemienny Krąg” do Włoch – str.7

Forum Kobiet w Koronie Północnego Krakowa – str.9

Polsko-Irlandzkie sympozjum LEADER z udziałem Korony Północnego Krakowa – str.9

Spotkania z rękodziełem we Wrzosowej Krainie – str.10

Wizyta studialna GP „Wrzosowa Kraina” we włoskim regionie Alta Valtellina – str.10

Subregionalna Strategia Rozwoju Turystyki we Wrzosowej Krainie – str.11

Konferencja nt. Programu Edukacji Regionalnej we Wrzosowej Krainie – str.12

„Bioróżnorodność = Zróżnicowanie życia” – warsztaty edukacyjne pod Babią górą – str.13

Informacje i ogłoszenia:

XIV Spotkanie Koordynatorów GP – str.13

Sekretariat Krajowej Sieci Grup Partnerskich:

Fundacja Partnerstwo dla Środowiska
Ul. Św. Krzyża 5/6, 31-028 Kraków
Tel. 012 430 24 65
www.epce.org.pl
www.grupypartnerskie.pl

Kontakt:

Barbara Kazior
Koordynator Grup Partnerskich
Email: barbara.kazior@epce.org.pl

Anna Jarzębska
Specjalista ds. Grup Partnerskich
Email: anna.jarzebska@epce.org.pl

I. Wydarzenia w Krajowej Sieci Grup Partnerskich

1. V KRAJOWY ZJAZD GRUP PARTNERSKICH PT. „EKONOMIA SPOŁECZNA W ROZWOJU LOKALNYM” (GORLICE, 6-8 MARCA 2008)

Konferencja pt. „Ekonomia społeczna w rozwoju lokalnym” odbyła się 7 marca na terenie Partnerstwa dla Ziemi Gorlickiej w ramach piątego już dorocznego Krajowego Zjazdu Grup Partnerskich. Tematem przewodnim tegorocznej debaty było podsumowanie efektów trzyletniego projektu pt. „Gospodarka Społeczna na Bursztynowym Szlaku” realizowanego w ramach Inicjatywy Wspólnotowej EQUAL.

Przedstawiciele Grup Partnerskich z całej Polski i inni zaproszeni goście mieli okazję porozmawiać o rozmaitych modelach przedsiębiorczości społecznej wdrażanych w Polsce oraz perspektywach dalszego rozwoju tej formy

aktywności organizacji pozarządowych. W pięciu przedsiębiorstwach społecznych na Szlakach Bursztynowym i „Zielony Rower” zostało w sumie zatrudnionych blisko 50 osób (młodzieży i kobiet długotrwale bezrobotnych). Firmy te skutecznie konkurują dzisiaj z przedsiębiorstwami komercyjnymi z dużych miast, oferując niepowtarzalne produkty turystyczne, oparte na autentycznym lokalnym dziedzictwie przyrodniczym i kulturowym. Z doświadczeń pięciu pionierskich organizacji mogą teraz korzystać członkowie 20 Grup Partnerskich zrzeszonych w Krajowej Sieci, którzy przyjechali z całej Polski, by wspólnie debatować o nowatorskim modelu działania, jakim jest przedsiębiorczość społeczna. Podczas konferencji zostały także zaprezentowane doświadczenia innych polskich organizacji w dziedzinie wdrażania ekonomii społecznej – m.in. model spółdzielni socjalnej oraz znany w całej Polsce Hotel Cogito, w którym pracują osoby z chorobami psychicznymi.

W ramach V Krajowego Zjazdu GP 6 marca odbyła się sesja strategiczna przedstawicieli Grup Partnerskich, podczas której podsumowano działalność Krajowej Sieci w 2007 r. Odbyła się również prezentacja partnerskiej Francuskiej Sieci Stałych Centrów Inicjatyw dla Środowiska (UNCPIC – Union Nationale des Centres Permanents d'Initiatives pour l'Environnement), która wywołała burzliwą, ciągnącą się niemal do północy debatę na temat przyszłości i roli naszej Krajowej Sieci Grup Partnerskich. Rozmaitość pomysłów i punktów widzenia kazała uczestnikom zaplanować kolejne strategiczne spotkanie na 7 kwietnia br.

W sobotę 8 marca uczestnicy Zjazdu mieli okazję dokładniej zapoznać się z osiągnięciami gospodarzy całej imprezy – Partnerstwa dla Ziemi Gorlickiej. Po prezentacji Grupy Partnerskiej jak również współpracującej z nią Lokalnej Grupy Działania „Beskid Gorlicki”, odbyła się wizyta w terenie, podczas której można było z bliska przyrzeć się wpisanemu na listę UNESCO zabytkowemu drewnianemu kościółkowi w Sękowej, osiągnięciom partnerów w zakresie odtwarzania tradycji przemysłu naftowego na tym terenie (zwiedzanie Skansenu Kopalni

Magdalena na Karpacko-Galicyjskim Szlaku Naftowym), sukcesom w zakresie wspierania przedsiębiorczości (Zielony Park Przedsiębiorczości w ramach Obszaru Przemysłowego Gorlice, należącego do SSE „Europark-Mielec”) i aktywności lokalnych stowarzyszeń m.in. w Zespole Szkół w Kwiatonowicach. Wizyta, choć odbyta się przy niesprzyjającej pogodzie, dała z pewnością uczestnikom wiele nowych inspiracji do partnerskiego działania.

Konferencja realizowana przy udziale środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Inicjatywy Wspólnotowej EQUAL.

2. ROZSTRZYGNĘCIE III KONKURSU DLA GRUP PARTNERSKICH NA GRUPĘ ROKU, PROJEKT ROKU I ANIMATORA PARTNERSTWA ROKU 2007 (GORLICE, 7 MARCA 2008)

Jednym z najważniejszych momentów **V Krajowego Zjazdu Grup Partnerskich** było uroczyste rozstrzygnięcie odbywającego się już po raz trzeci konkursu na Grupę Roku, Projekt Roku i Animatora Partnerstwa Roku. Konkurs przeprowadzany jest na podstawie nadesłanych przez Grupy Partnerskie zgłoszeń, z których następnie drogą tajnego, demokratycznego głosowania na forum Krajowej Sieci wybierani są zwycięzcy. Czekają na nich honorowe nagrody w postaci dyplomów i przechodnich pucharów.

Tegorocznymi laureatami konkursu są:

- w kategorii **Grupa Partnerska Roku 2007: Grupa Partnerska „Krzemienny Krąg”**, która otrzymała tytuł m.in. „za odwagę i rozmach podejmowanych inicjatyw, zbudowanie silnych relacji partnerskich, które sprawdzają się w działaniu, silny patriotyzm lokalny i solidarność międzysektorową oraz umiejętność mobilizacji w sytuacjach trudnych”
- w kategorii **Projekt Roku 2007: projekt pt. „Góral kaczański – budowanie tożsamości regionalnej mieszkańców Gór i Pogórza Kaczawskiego”** zrealizowany w ramach Partnerstwa Kaczawskiego, który został nagrodzony m.in. „za kompleksowe podejście, działanie w różnych obszarach: inwentaryzację i promocję lokalnych produktów Górali Kaczawskich – wypracowanie założeń marki regionalnej, zainicjowanie i organizację Kaczawskiego jarmarku Bożonarodzeniowego, prezentującego lokalne tradycje, kulturę, rzemiosło i sztukę”
- w kategorii **Animator Partnerstwa Roku 2007: Przemysław Oładkowski, koordynator Grupy Partnerskiej „Zielone Bieszczady”**, który został wyróżniony m.in. „za to, że jako jeden z pierwszych liderów partnerstwa Krajowej Sieci Grup Partnerskich przyczynił się do „rozprzestrzeniania” się i zarażania innymi ideą partnerstwa w całej Polsce; posiada wielką umiejętność skupiania wokół siebie ludzi oraz inspirowanie ich dobrymi pomysłami”

Laureatom serdecznie gratulujemy!

3. DEKLARACJA POPARCIA DLA ZIELONYCH SZLAKÓW GREENWAYS W WOJEWÓDZTWIE MAŁOPOLSKIM (GORLICE, 7 MARCA 2008)

Podpisując Deklarację, **marszałek Leszek Zegzda** wyraził formalne poparcie dla inicjatywy Zielonych Szlaków Greenways w Małopolsce. Przebiegające przez Małopolskę Szlaki Greenways – Szlak Bursztynowy oraz Szlak Kraków-Morawy-Wiedeń stanowią skuteczne narzędzie popularyzacji niezmotoryzowanych środków transportu oraz waloryzacji lokalnego dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego.

Walory przyrodniczo-kulturowe Małopolski są tak bogate, że ich eksponowanie i jednocześnie ochrona stają się naszym obowiązkiem, a marszałek Zegzda przedstawił się jako miłośnik natury i pieszych górskich wycieczek.

Miejmy nadzieję, że oficjalne poparcie Małopolskiego Urzędu Marszałkowskiego będzie dodatkowym impulsem do rozwoju Zielonych Szlaków w Polsce. Uroczyste podpisanie Deklaracji miało miejsce podczas konferencji pt. „Ekonomia społeczna w rozwoju lokalnym” odbywającej się 7 marca w Gorlicach w ramach V Krajowego Zjazdu Grup Partnerskich.

4. UROCZYSTE PODPISANIE MAŁOPOLSKIEGO PAKTU NA RZECZ EKONOMII SPOŁECZNEJ (KRAKÓW, 12 MARCA 2008)

W środę 12 marca 2008 roku w siedzibie Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Krakowie odbyła się uroczystość podpisania Małopolskiego Paktu na rzecz Ekonomii Społecznej. Gościem Honorowym uroczystości był pierwszy Premier III Rzeczypospolitej w latach 1989-1991 – Tadeusz Mazowiecki.

Małopolski Pakt na rzecz Ekonomii Społecznej jest pierwszym w Polsce porozumieniem instytucji i organizacji deklarujących chęć współpracy na rzecz rozwoju ekonomii społecznej (ES) i jej podmiotów. Wśród Sygnatariuszy Paktu znajdują się, obok Fundusz Partnerstwa i Fundacji Partnerstwo dla Środowiska, przedstawiciele samorządu terytorialnego, podmioty ekonomii społecznej, szkoły wyższe, przedstawiciele biznesu oraz instytucje publiczne – w sumie 24 instytucje z terenu Województwa Małopolskiego.

Przedsięwzięcie ma służyć promowaniu idei ekonomii społecznej oraz wspomaganie i wzmacnianie podmiotów związanych z tą sferą gospodarki. Koncepcja Paktu zakłada działania na rzecz regulacji prawnych i rekomendowanie przyjętych rozwiązań. Uruchomione zostaną instrumenty finansowania podmiotów ekonomii społecznej. Podejmowane będą działania na rzecz rozwoju edukacji w obszarze ES oraz wzmacniania kompetencji w tym sektorze. W najbliższym czasie w celu usprawnienia przepływu informacji uruchomiona zostanie platforma internetowa –

Małopolski Wortal Ekonomii Społecznej. Wszystkie przedsięwzięcia mają w dalszej perspektywie przyczynić się do wypracowania silnej marki małopolskiej ekonomii społecznej.

II. Wydarzenia w Grupach Partnerskich

KACZAWSKI JARMARK WIELKANOCNY NA TERENIE PARTNERSTWA KACZAWSKIEGO (MŚCIWOJÓW, 16.03.2008)

Nawet organizatorzy się nie spodziewali tego, że przygotowany w Niedzielę Palmową, 16 marca, po raz pierwszy Kaczawski Jarmark Wielkanocny będzie cieszył się takim powodzeniem i to nie tylko wśród wystawców, ale przede wszystkim u zwiedzających.

Uroczystego otwarcia Jarmarku dokonał gospodarz gminy wójt Henryk Hawrylewicz wraz z Beatą Castaneda - Trujillo z zarządu Stowarzyszenia Kaczawskiego i Małgorzatą Świdorską, dyrektor GOKu. Jarmark licznie odwiedzili samorządowcy, m.in. burmistrz

Jawora Artur Urbański, Świerzawy - Józef Kołcz, Bolkowa - Jacek Machynia, wójtowie Maria Leśna (Złotoryja), Zbigniew Przychodzeń (Męcinka) i Seweryn Sterc (Wądroże Wielkie).

Wiele osób zrobiło zakupy na kiermaszu kwiatów, krzewów ozdobnych, drzew owocowych i winorośli. Swoje stoiska miał tutaj ogrodnik z Paszowice Ryszard Wałach, Zofia Majchrzak ze Snowidzy i firma IRIAD Ireny i Adama Węgrzynów ze Stawisk. Natomiast ekologiczną hodowlę drobiu - kurek zielononózek - zaprezentował Paweł Pietryka z Jawora.

Jak na prawdziwym jarmarku było natomiast w świetlicy wiejskiej: tłumy zwiedzających oglądały stoiska ponad dwudziestu wystawców z terenu całego Partnerstwa Kaczawskiego, na scenie prezentowały się zespoły: KUKUŁECZKI, PERŁA, POGÓRZANIE i GOSPOŚIA oraz uczniowie ze Szkoły Podstawowej w Pogwizdowie, pod sceną w specjalnych kojcach siedziały kurczaczki i prawdziwy królik.

Wśród stoisk krążyła komisja konkursowa, która oceniała przygotowane przez KGW, zespoły folklorystyczne i mieszkanki wsi stoły Wielkanocne, baby i inne ciasta oraz palmy wielkanocne przygotowane przez dzieci. Wszyscy laureaci konkursów otrzymali atrakcyjne nagrody ufundowane przez Gminę Paszowice, GOK oraz upominki – gadżety promocyjne ze Stowarzyszenia Kaczawskiego.

Imprezę sfinansowano w ramach projektu "Zintegrowanie działań ludzi i instytucji na rzecz zrównoważonego rozwoju i ochrony dziedzictwa przyrodniczo-kulturowego Partnerstwa Kaczawskiego" ze środków SPO "Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004 - 2006" PILOTAŻOWEGO PROGRAMU LEADER - Schemat II.

KONFERENCJA PT. „DZIŚ I JUTRO PARTNERSTWA KACZAWSKIEGO” (WOJCIESZYN K. PIELGRZYMKI, 10.03.2008)

10 marca w miejscowości Wojcieszyn koło Pielgrzymki odbyła się konferencja Partnerstwa Kaczawskiego pn. „Dziś i jutro Partnerstwa Kaczawskiego” zorganizowana przez Stowarzyszenie Kaczawskie i Wójta Gminy Pielgrzymka – Tomasza Sybisa, w której uczestniczyli przedstawiciele 7 gmin zaangażowanych w Program Leader Schemat II oraz 3 gmin deklarujących udział w nowym Programie Leader na lata 2008-2013. Konferencję poprowadzili Pan Andrzej Ruszlewicz, Pani Gabriela Męczyńska i Pani Beata Castaneda Trujillo ze Stowarzyszenia Kaczawskiego.

Ważnym i oczekiwanym gościem spotkania był Pan Paweł Czystoń – Dyrektor Wydziału Rozwoju Obszarów Wiejskich w Urzędzie Marszałkowskim, który przedstawił najnowsze wieści z Ministerstwa Rolnictwa dotyczące Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 – szczególnie osi 3 i działania Odnowa i rozwój wsi oraz osi 4 Leader. Na początku Pani Gabriela Męczyńska przedstawiła dotychczasowe efekty i rezultaty uzyskane w ramach realizacji projektu Leader na terenie Partnerstwa oraz krótko zdała relację z działań podjętych przez Stowarzyszenie Kaczawskie w 2007 roku. W

związku z wymogami PROW 2007-2013 oraz najważniejszym zadaniem – realizacją przez 7 lat programu Leader – uczestnicy spotkania poparli propozycję utworzenia całkiem nowej organizacji, która w ich imieniu będzie realizować program Leader. Propozycja dotychczasowej nazwy Grupy Partnerskiej – PARTNERSTWO KACZAWSKIE, została przyjęta jednomyślnie. Tak więc w ciągu kilku miesięcy powstanie nowe Stowarzyszenie pod nazwą: **LOKALNA GRUPA DZIAŁANIA - PARTNERSTWO KACZAWSKIE**, która już na jesieni będzie aplikować do Urzędu Marszałkowskiego po środki na realizację PROW na najbliższe 7 lat. Nazwa ta już od dawna jest dla wszystkich mieszkańców regionu i instytucji zewnętrznych znana, ponieważ taką przyjęliśmy w momencie utworzenia Grupy Partnerskiej - działającej w Krajowej Sieci Grup Partnerskich na Rzecz Zrównoważonego Rozwoju. Podjęcie decyzji o utworzeniu nowego stowarzyszenia z tą nazwą pozwoli nam na nadanie osobowości prawnej temu, niesformalizowanemu do tej pory, Partnerstwu.

NAGRODA DLA GÓRALI KACZAWSKICH W KONKURSIE GRUP PARTNERSKICH (V KRAJOWY ZJAZD GP, GORLICE, 06.03.2008)

Miło nam poinformować, że po raz kolejny nasza Grupa Partnerska otrzymała Tytuł „Projektu roku 2007” w III Konkursie dla Krajowej Sieci Grup Partnerskich na Rzecz Zrównoważonego Rozwoju (*zob. powyżej artykuł pt. „Rozstrzygnięcie III Konkursu dla Grup Partnerskich...”*). Wyróżnienie przypadło nam za zrealizowany przez Stowarzyszenie Kaczawskie projekt pt. „Góral kaczawski – budowanie tożsamości regionalnej mieszkańców Gór i Pogórza Kaczawskiego”. Nagrodę w imieniu Górali Kaczawskich i koordynatora projektu – Mariusza Forysia odebrały Beata Castaneda Trujillo i Gabriela Męczyńska ze Stowarzyszenia Kaczawskiego.

Przypomnijmy, że jest to już drugie takie wyróżnienie w tym konkursie – 2 lata temu również otrzymaliśmy dyplom oraz dodatkowo nagrodę pieniężną w wysokości 5000 zł za projekt „Ekomuzea – aktywna ochrona dziedzictwa przyrodniczo-kulturowego Dolnego Śląska”.

Jest to dla naszego Partnerstwa ogromne wyróżnienie - wśród 20 Grup Partnerskich zrzeszonych w Krajowej Sieci Grup Partnerskich na Rzecz Zrównoważonego Rozwoju – po raz drugi otrzymać nagrodę w tej samej kategorii. Wyróżnienie to potwierdza, że warto było zmobilizować siły aktywnych liderów i koordynatorów naszego Partnerstwa, aby w tak krótkim czasie – tylko jeden miesiąc – zrealizować tak duży projekt z tyloma różnorodnymi działaniami.

W imieniu naszego Stowarzyszenia Kaczawskiego dziękujemy wszystkim pozostałym Grupom Partnerskim za oddane głosy na nasz projekt, a Basi Kazior i Ani Jarzębskiej z Fundacji Partnerstwo dla Środowiska za oddanie idei partnerstwa oraz trud włożony w pracę z Grupami Partnerskimi.

JARMARK WIELKANOCNY W SZEWEJ W KRZEMIENNYM KRĘGU (SZEWNA, 9.03.2008)

Już po raz piąty Gmina Bodzechów zorganizowała Kiermasz Świąteczny. Tym razem impreza odbyła się w Zespole Szkół w Szewnej.

Na Jarmarku można było kupić przepiękne ręcznie robione stroiki i wiele innych ciekawych ozdób wielkanocnych przygotowanych przez uczniów szkół podstawowych z Bodzechowa, Chmielowa, Miłkowa, Sarnówka, Szwarzowic i Szewnej oraz z Gimnazjum w Szewnie i Bodzechowie. Swoje prace wystawili również bywalcy Świetlicy Wiejskiej w Bodzechowie i uczniowie Technikum Żywności i Gospodarstwa Domowego w Kunowie oraz PDPS w Ostrowcu Świętokrzyskim.

Nie zabrakło i tym razem stoisk twórców ludowych z powiatu ostrowieckiego. Swe prace wystawili pani Aleksandra Kwiatkowska – hafty i przepiękne serwety dziergane na szydełku i drutach. Piękne rzeźby i obrazy zaprezentował pan Stanisław i Jerzy Wójtowiczowie. Ciekawe wytwory z drewna pokazał pan Jan Kopciał, pani Urszula Cieślik zaprezentowała przepiękne wyroby dziergane na szydełku. Pan Mieczysław Siepietowski zachwycił nas obrazami wypalnymi w drewnie. Można było zobaczyć rzeźby wykonane z wosku przez pana Edwarda Budzenia. Piękne ręcznie tkane gobeliny pokazała pani Sława Mul, a przepiękne serwetki pani Irena Górczyska. Można było kupić miód u pszczelarzy przywieziony prosto z pasieki.

Publiczność bawiła się znakomicie biorąc udział w degustacji i w licznych przygotowanych przez organizatorów konkursach. W czasie Jarmarku wystąpiły zespoły ludowe „Stocaneczka”, „Borianki”, „Okolanki” oraz „Bałtowanie”. Panie z tego zespołu również przygotowały stoisko w wyrobami świątecznymi. Wszystkim gościom przygrywała kapela „Ćmielowiacy”, zespół „Bajersi” działający przy PDPS w Ostrowcu Św. oraz zespół „Aestra” działający przy Świetlicy Wiejskiej w Bodzechowie.

WYJAZD STUDIALNY GRUPY PARTNERSKIEJ „KRZEMIENNY KRĄG” DO WŁOCH (WŁOCHY, 28.02 – 3.03.2008)

W dniach 28 lutego - 3 marca 2008 r. przedstawiciele Fundacji „Partnerstwo Krzemienny Krąg” uczestniczyli w wyjeździe studyjnym do włoskiej prowincji Abruzja. Wójtowie i burmistrzowie z terenu LGD „Krzemienny Krąg” oraz władze Fundacji mieli możliwość zapoznania się z realizacją Programu Leader w Italii.

Wieczorem pierwszego dnia grupa dotarła do miasta Teramo, gdzie spotkała się na powitalnym aperitifie z Prezesem oraz członkami stowarzyszenia miejscowej **Lokalne Grupy Działania GAL Appennino Teramano**.

Nazajutrz rano w Ratuszu grupę podzieli Burmistrz i Starosta Teramo. Polscy i włoscy wójtowie i burmistrzowie wymienili uwagi na temat funkcjonowania samorządu terytorialnego w ich krajach, po czym gospodarze przedstawili im zasady współdziałania z miejscową LGD oraz korzyści z tego płynące. Prezesi Grup z kolei wymienili się swoimi doświadczeniami współpracy z gminami.

Po południu wszyscy uczestnicy wyjazdu udali się do oddalonego o 15 km Montorio al Vomano, gdzie w gospodarstwie agroturystycznym zjedli obiad przygotowany na bazie **produktów regionalnych**. Produkty lokalne pochodzące z Abruzji są znane w całym Włoszech i częściowo w Europie poprzez system certyfikacji, dzięki któremu mogą one powstawać tylko w wyselekcjonowanych miejscach. Najbardziej znane to **Bocconotti** - małe ciasteczka z konfiturami, posypane cukrem, **Ventricana** - miksura z mięsa wieprzowego do smarowania chleba, **Pizza dolce** - tradycyjne biszkoptowe ciasto z kremem czekoladowym polane lukrem, **Strongole** - spaghetti z mięsem, czy **Formaggi** - owoce sery.

Żądna dalszych wrażeń grupa wróciła do Teramo, gdzie razem udała się do siedziby Lokalnej Grupy Działania GAL Appennino Teramano, aby poznać zasady funkcjonowania włoskiego Lidera na szczeblu krajowym i regionalnym.

W sobotę przedstawiciele LGD „Krzemienny Krąg” wyruszyli do San Lorenzo, gdzie wraz z przedstawicielami małych przedsiębiorstw sfinansowanych z programu Leader zwiedziliśmy małą mleczarnię i wytwórnię wędlin. To typowe firmy rodzinne, które dzięki wsparciu mogły zakupić niezbędne urządzenia do przetwórstwa żywności, a przez to poprawić swą konkurencyjność na rynku ponadregionalnym. Ich właściciele przybliżyli nam system ubiegania się o pomoc dla mikroprzedsiębiorstw w ramach Lidera, jak i jej zakres i dostępność.

Wieczorem podczas spotkania doszło do zawązania **wstępnego porozumienia o partnerstwie pomiędzy Burmistrzem Miasta i Gminy Lipsko - Jerzym Paskiem, a Burmistrzem Miasta Giulianova**. Współpraca byłaby realizowana poprzez kontakty ekonomiczne i handlowe między przedsiębiorcami oraz wzajemną wymianę informacji w zakresie turystyki, gospodarki, przemysłu, ekonomii, kultury i dziedzictwa narodowego oraz zarządzania administracją publiczną. Włosi szczególnie zainteresowani są znalezieniem partnerów do współpracy na polskim rynku. Warto tu dodać, że pobliskie miasto Pieto, także z prowincji Teramo nawiązało w 2006 r. współpracę z Ostrowcem Świętokrzyskim.

Całą niedzielę grupa poświęciła zwiedzaniu największych atrakcji turystycznych - skarbów Parku Narodowego Gran Sasso i Monti della Laga (obejmującego łańcuchy górskie Gran Sasso i Laga), okolic słynnych ze swej ceramiki. Zaczęliśmy od fabryki w Castelli d'Ambruzzo już w XVI wieku stała się ważnym ośrodkiem produkcji ceramiki; głównie dekoracyjne naczynia (skręcone uchwyty i smocze kształty) oraz kafle; żywa kolorystyka i charakterystyczne zdobienie popiersiami otoczonymi gęstą plecionką. Jeszcze wcześniej, bo już od 1400 r. znakomici rzemieślnicy ceramiki rozpowszechnili ją na całym świecie.

Następnie wszyscy pojechali do Civitella del Tronto - gdzie weszli na hiszpańską fortecę - monumentalny zabytek, stanowiący ostatni bastion burboński, upadły w 1861 r., w okresie jednoczenia Włoch, pod najazdem oddziałów z Piemontu.

Grupa wróciła ze słonecznej Italii z głowami pełnymi pomysłów jak przenieść włoskie doświadczenia z Leaderem na nasz grunt. I wszyscy wierzą, że ich współpraca z gminami będzie się na pewno świetnie układać, gdyż udało nam się lepiej poznać.

FORUM Kobiet Gminy IGOŁOMIA-WAWRZEŃCZYCE W KORONIE PÓŁNOCNEGO KRAKOWA (IGOŁOMIA-WAWRZEŃCZYCE, 8.03.2008)

Dzień 8 marca, tradycyjne Święto Kobiet stał się okazją do zorganizowania II Forum Kobiet Gminy Igołomia-Wawrzeńczyce. Do udziału w spotkaniu zostały zaproszone także przedstawicielki Stowarzyszenia Korona Północnego Krakowa. Wiceprezes Stowarzyszenia, Barbara Kawa oraz dr Monika Bieniasz przedstawiły sposoby pozyskiwania środków finansowych na działalność Kół Gospodyń Wiejskich oraz zasady współpracy KGW ze Stowarzyszeniem.

Dziękujemy organizatorom Forum, m.in. Pani Wandzie Musiał, członkini naszego LGD, za zaproszenie oraz za zaangażowanie w promocję kapitału ludzkiego Korony Północnego Krakowa, jaki stanowią członkinie Kół Gospodyń Wiejskich.

POLSKO-IRLANDZKIE SYMPOZJUM LEADER Z UDZIAŁEM KORONY PÓŁNOCNEGO KRAKOWA (WEST CORK, 7-9.03.2008)

Celem międzynarodowego sympozjum było zapoznanie LGD z Polski z doświadczeniem w zarządzaniu dobrze zaprojektowanym programem LEADER i ukazanie jego wpływu na rozwój obszarów wiejskich.

Irlandzki Tipperary Institute, irlandzkie Lokalne Grupy Działania, Department of Community Rural and Gaelach Affairs i LGD Stowarzyszenie Rozwoju Wsi i Ochrony Dziedzictwa Kulturowego w gminie Biskupiec, zorganizowały sympozjum na temat "Doświadczenia LEADER w Irlandii – możliwości ich wykorzystania przez Lokalne Grupy Działania w Polsce".

Ponieważ Stowarzyszenie Korona Północnego Krakowa w ramach wizyt studyjnych nawiązało współpracę z irlandzkimi grupami realizującymi Program LEADER na wspomnianym sympozjum nie mogło zabraknąć przedstawiciela naszej organizacji.

Dla naszego Stowarzyszenia była to kolejna okazja do zaprezentowania dorobku Korony na międzynarodowym forum.

SPOTKANIA Z RĘKODZIEŁEM WE WRZOSOWEJ KRAINIE (CHOCIANÓW, MARZEC 2008)

Rękodzieło stało się dziś sztuką docenianą, chętnie kupowaną, ale i też poszukiwaną. Moda na jarmarki, kramy, kiermasze rośnie z roku na rok, a przy tym osobom trudzącym się tego typu sztuką – rękodzieło daje możliwości dodatkowego zarobku i pokazania swoich talentów. Wiele z nich jeszcze pewnie nie jest odkrytych, wiele takich, które nie wierzą swoim umiejętnościom. Warto by w nie

zainwestować i zachęcić do tego, by przyczynili się do przetrwania rękodzielnictwa na naszym terenie. Dlatego też Chocianowski Ośrodek Kultury wraz z LGD „Wrzosowa Kraina” zorganizował warsztaty rękodzielnicze dla wszystkich tych, którzy zetknęli się lub też nie z rękodziełem i chcieliby się tego nauczyć lub też doskonalić swój warsztat. Szkolenia prowadziły osoby trudzące się i pasjonujące się na co dzień rękodzielnictwem. Podczas warsztatów, które trwały od 13 do 31 marca br. odbyły się **spotkania z wikliną, haftem, ikebaną, stroikami i pisankami oraz cykl „coś z niczego”**, czyli o tym, jak wyczarować cuda i cudawianki z papieru i siana. W warsztatach wzięło udział ok. 30 osób.

WIZYTA STUDIALNA GRUPY PARTNERSKIEJ „WRZOSOWA KRAINA” WE WŁOSKIM REGIONIE ALTA VALTELLINA (WŁOCHY, 3-7.03.2008)

Z początkiem marca grupa Wrzosowiaków wybrała się z wizytą studyjną do Włoch, by zapoznać się z tamtejszymi sposobami realizacji unijnego programu Leader+ oraz tradycyjnymi metodami wytwarzania lokalnych smakotyków, tj. makaronów, serów, nalewek czy win. Celem podróży była Lombardia, region Alta Valtellina, jedna z górskich prowincji Włoch, położona ok. 2000 m n.p.m. w wysokich Alpach. Jest to najbogatszy i najlepiej rozwinięty, przemysłowo-rolniczy region Włoch, jednocześnie jeden z najważniejszych centrów turystycznych, przyciągających rokrocznie setki tysięcy miłośników białego szaleństwa.

Jednym z punktów wizyty było spotkanie z przedstawicielką **włoskiej Lokalnej Grupy Działania** (po włosku GAL) **„Due Laghi”, czyli „Dwa Jeziora”**. Nazwa nawiązuje do dwóch jezior, które znajdują się w regionie Alta Valtellina i odgrywają, poza stokami narciarskimi, dużą rolę w lokalnej turystyce. Podczas spotkania zaprezentowane zostały projekty realizowane w ostatnim schemacie Leader+ we Włoszech. Dotyczyły one przede wszystkim rozwoju lokalnej turystyki, m.in. poprzez wprowadzenie specjalnej karty zniżkowej dla turystów, którzy odwiedzają lokalne atrakcje turystyczne i gastronomiczne, promocji bazy noclegowej, oferującej nocleg ze śniadaniem „Bad & Breakfast” oraz system „tódki smaku”, pływające po wspomnianych dwóch jeziorach (m.in. Como), na których turyści mogą skosztować i zakupić lokalne rarytasy.

Inną ciekawostką, z którą można było zapoznać się podczas wizyty była **tradycja wytwarzania makaronu pizzochieri** w regionie Alta Valtellina, sięgająca początku XVII w. Makaron jest produkowany od tegoż czasu w niezmienny sposób, wyłącznie z mąki gryczanej, powstającej z lokalnych odmian gryki. Makaron ugniata się w specjalny sposób i kroi pod odpowiednim kątem, na odpowiednią grubość, odpowiednim nożem. Makaron pizzochieri podaje się z sosem, których głównym składnikiem jest pokrojony drobno liść kapusty włoskiej, ziemniak oraz ser Grana Padano. Okazuje się, że nie ma w tym przepisie żadnych rewelacyjnych luksusowych produktów, a Tyrolczycy z Alta Valtellina dumni są z tego, jak z niczego innego i potrafią ten produkt chronić tak dalece, że założyli specjalną Akademię Pizzochieri, która ma za zadanie uczyć młodych Włochów jak się ten makaron robi, by tradycja w narodzie nie wygasła. My możemy się tego uczyć od nich – niekoniecznie, jak robić pizzochieri, ale jak być dumnym z lokalnych produktów i potraw.

Kolejny dzień pobytu we Włoszech stanowił okazję do zapoznania się z dość sporym **rodzinnym gospodarstwem rolnym w Bormio**, nastawionym na chów krów mlecznych i produkcję sera oraz wędlin. Bezpośrednio przy gospodarstwie znajdował się sklepik z produktami w nim wytwarzanymi. Po wizycie w gospodarstwie rolnym przyszła kolej na wędrowkę po piwnicach wytwórni nalewek ziołowych Braulio, których receptura jest pilnie strzeżoną, rodzinną tradycją. I tu również znajdował się sklepik.

Podsumowując tygodniową wyprawę, śmiało możemy powiedzieć, że w niczym nie ustępujemy Włochom, jeśli chodzi o wykorzystanie lokalnych surowców do produkcji lokalnych smakołyków. Jedyne, czego nam brakuje, to dumy z tego, co mamy i co robimy oraz umiejętności zapakowania tego w odpowiedni wizerunek, dodania opowieści i sprzedania produktu wysokiej jakości po równie wysokiej cenie. Nie chodzi o to, by zdeptały nas i nasze lasy masy zagranicznych turystów, ale byśmy potrafili być dumni z dorobku naszych dziadków i rodziców i potrafili wykorzystać nasze umiejętności i lokalne zasoby w promocji Wrzosowej Krainy.

SUBREGIONALNA STRATEGIA ROZWOJU TURYSTYKI WE WRZOSOWEJ KRAINIE (BOLESŁAWIEC, 17.03.2008)

Po raz kolejny, tym razem na zaproszenie Starosty Bolesławieckiego, pana Cezarego Przybylskiego, 17 marca br. odbyło się **spotkanie w sprawie opracowania Subregionalnej Strategii Rozwoju Turystyki**, w którym uczestniczyli przedstawiciele samorządów, organizacji turystycznych oraz fundacji ekologicznych. W spotkaniu również wziął udział Wicemarszałek Województwa Dolnośląskiego, Piotr Borys.

Drugie spotkanie poświęcone opracowaniu koncepcji Subregionalnej Strategii Rozwoju Turystyki rozpoczęło się od prezentacji walorów turystyczno-krajoznawczych powiatu bolesławieckiego oraz samego Bolesławca. Prezentacje przedstawiały dotychczasowe działania samorządów w kierunku wykorzystania wszelkich walorów w taki sposób, aby można je było nazwać **produktem turystycznym**. Produktem turystycznym rozumianym jako *oryginalna kompozycja różnych dóbr turystycznych, czy pomysł, który spowoduje napływ turystów do regionu*.

Obie prezentacje stanowiły wstęp do dyskusji na temat czy Subregionalna Strategia Rozwoju Regionalnego ma obejmować obszar od Lubania, Lwówka Śląskiego, poprzez gminy powiatu bolesławieckiego i zgorzeleckiego, aż po wschodnią część Borów Dolnośląskich, czyli Przemków, Chocianów i Gromadkę, czy należy ją podzielić na dwa obszary: Nysa-Kwisa-Bóbr oraz Bory Dolnośląskie. Po zagorzalej dyskusji uczestnicy spotkania doszli do wniosku, że **zostaną opracowane dwie niezależne, ale spójne ze sobą i skorelowane, strategie rozwoju turystyki.** W

związku z powyższym zostaną podpisane dwa porozumienia w sprawie utworzenia subregionalnych strategii, tzw. **północnej** – obejmującej Bory Dolnośląskie (obszary LGD Wrzosowa Kraina i LGD Bory Dolnośląskie) oraz **południowej** - "Nysa-Kwisa-Bóbr" (obszary LGD Partnerstwo Izerskie Bogactwem Trójgraniczna). Podział na dwa subregiony nie jest „sztywny”. Gminy, które wyrażą taką wolę, będą mogły przynależeć do dwóch subregionów.

KONFERENCJA PODSUMOWUJĄCA PROGRAM EDUKACJI REGIONALNEJ WE WRZOSOWEJ KRAINIE (PRZEMKÓW, 14.03.2008)

Podczas konferencji odbyło się również uroczyste podsumowanie konkursu na najciekawszy scenariusz zajęć lekcyjnych i pozalekcyjnych o tematyce przyrodniczej i historyczno-kulturowej. W konkursie wzięły udział placówki oświatowe i nadleśnictwa z Wrzosowej Krainy. Wśród nagrodzonych znaleźli się:

W kategorii **scenariusze przyrodnicze:**

- **I miejsce:** „Park miejski” - Zespół Szkolno-Przedszkolny w Przemkowie - Elżbieta Terlikowska
- **II miejsce:** „Co sikorka jadła na obiad” - Szkoła Podstawowa w Chocianowie - Dorota Kyc, Wiesława Chuda
- **III miejsce:** „Zabytkowy park miejski w Chocianowie” - Gimnazjum w Chocianowie - Monika Czarnecka

W kategorii **scenariusze historyczno-kulturowe:**

- **I miejsce:** „Mania, ta gdzie my przyjechali” - Dom wczasów Dziecięcych w Przemkowie - Grażyna Purgał
- **II miejsce** „Śladami historii Przemkowa i jego mieszkańców” - Zespół Szkolno-Przedszkolny Nr 1 w Przemkowie - Wirgiliusz Babirecki, Ewa Skrypak
- **III miejsce** „Historyczny spacer po Chocianowie” Gimnazjum w Chocianowie - Agnieszka Kozieja
- **IV miejsce** „Cudze chwalicie, swego nie znacie, za własnym progiem wielkie skarby macie 5 i 6 latki” Przedszkole Miejskie w Chocianowie - Aleksandra Duszeńko
- **V miejsce** „Cudze chwalicie swego nie znacie” Zespół Szkół w Przemkowie - Iwona Łopacińska, Paweł Kuźniak, Dariusz Dźwigaj

Trzy najciekawsze scenariusze zostały zaprezentowane uczestnikom konferencji. Te i inne, scenariusze, które wpłynęły na konkurs zostały zamieszczone w **publikacji pn. „Poznajemy dziedzictwo przyrodniczo-kulturowe Wrzosowej Krainy. Poradnik Edukacji Regionalnej”**. Poradnik będzie doskonałą pomocą dydaktyczną dla nauczycieli.

Konferencja była również okazją do przeprowadzenia **warsztatów nt. Programu Szkoły dla Ekorozwoju na Dolnym Śląsku 2008r.** Warsztaty miały na celu m.in.: przygotowanie do pisania projektów i wniosków na konkurs dotacyjny w ramach SDE oraz przedstawienie przykładowych projektów zrealizowanych w poprzednich edycjach Programu.

Organizatorami konferencji były: Fundacja „Wrzosowa Kraina” wraz z Fundacją Ekologiczną „Zielona Akcja”. W spotkaniu wzięło udział ok. 30 osób.

„BIORÓŻNORODNOŚĆ = ZRÓŻNICOWANIE ŻYCIA” – WARSZTATY EDUKACYJNE POD BABIĄ GÓRĄ (ZAWOJA, MARZEC 2008)

W ramach projektu edukacyjnego „Szkolne środowisko bioróżnorodności” przeprowadzono zajęcia edukacyjne dotyczące różnorodności biologicznej naszego regionu. W zajęciach uczestniczyli uczniowie szkół podstawowych z Zawoi Wilczna, Skawicy i Przysłopia.

Prowadzącymi zajęcia byli pracownicy ds. edukacji z Babiogórskiego Parku Narodowego i Nadleśnictwa Sucha. Na zajęciach uczniowie poznawali zagadnienia związane z bioróżnorodnością Babiej Góry i ekosystemów leśnych.

Przybliżono uczniom definicje różnorodności biologicznej oraz jej rodzaje. Poznali oni także działania człowieka, które zwiększają różnorodność biologiczną i te, które są dla niej zagrożeniem. Dowiedzieli się, jakie gatunki zwierząt i rośliny są zagrożone wyginięciem, a jakie wyginęły już na terenie Polski. Poznawali typy lasów oraz wpływ zależności między organizmami na bioróżnorodność w ekosystemach występujących na naszym terenie. Uświadomili sobie, jaki negatywny wpływ ma wprowadzanie do naszej przyrody gatunków obcego pochodzenia.

Organizatorzy projektu składają serdeczne podziękowanie dla Babiogórskiego Parku Narodowego i Nadleśnictwa Sucha za pomoc w przeprowadzeniu zajęć.

Projekt „Szkolne środowisko bioróżnorodności” realizuje Stowarzyszenie na rzecz Zrównoważonego Rozwoju „Przysłop” we współpracy ze Szkołą Podstawową Nr 4 w Zawoi w ramach programu „Szkoły dla Ekorozwoju na Zielonych Szlakach Greenways” Fundacji Partnerstwo dla Środowiska (www.ekoszkoła.pl), przy wsparciu finansowym Narodowego Funduszu Gospodarki Wodnej i Ochrony Środowiska.

III. Informacje i ogłoszenia

1. XIV SPOTKANIE KOORDYNATORÓW GRUP PARTNERSKICH (KRAKÓW, 7 KWIEŚNIA 2008)

W wyniku ustaleń podjętych podczas spotkania przedstawicieli Krajowej Sieci GP, które odbyło się 6 marca w ramach V Krajowego Zjazdu GP, na 7 kwietnia zostało zaplanowane strategiczne spotkanie Koordynatorów GP, którego celem jest określenie wyzwań i potrzeb Grup Partnerskich oraz wytyczenie na nowo najważniejszych kierunków wspólnych działań w ramach Krajowej Sieci GP. Spotkanie odbędzie się w biurze Fundacji Partnerstwo dla Środowiska w Krakowie.